

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA

NA OBDOBÍ LET
2014 - 2020

Úvod

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, **je program rozvoje obce**. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout.

Tento dokument byl vytvářen v první polovině roku 2013 na období let 2014–2020. Hlavním řešitelem za obec byla místostarostka Michaela Sejkorová, další členové realizačního týmu byli starosta Petr Kazda a místostarosta František Eliáš.

V rámci procesu tvorby PRO byla také vytvořena z reprezentantů veřejnosti pracovní skupina, která se aktivně podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Pracovní skupinu tvořili tyto členové:

Brožková Milena st.
Kubíčková Marie
Michalcová Zdena
Rychtaříková Iva
Moráková Petra
Rychtaříková Lenka
Hufová Eliška
Fikejzová Michaela
Lenoch Lubor
Michalec Vladimír
Sychra Jaromír
Strašák Filip
Huf Jiří

Dokument Program rozvoje obce Zářecká Lhota na období let 2014–2020 byl zpracován v rámci řešení projektu **„Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“** (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Projekt byl financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu České republiky. Představitelům obce byla poskytnuta metodická podpora jako pilotním obcím projektu, které byly vybrány za účelem praktického ověření jednoho ze vzniklých produktů projektu – metodiky tvorby programu rozvoje obce.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Poloha

Zářecká Lhota se nachází v Pardubickém kraji, v jihozápadní části okresu Ústí nad Orlicí a spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) Vysoké Mýto. K nejbližším městům patří katastrům sousedící Choceň (2 km západně), Brandýs nad Orlicí (7 km východně), Vysoké Mýto (10 km západně), Ústí nad Orlicí (15 km východně), Litomyšl (20 km jižně). Nejbližší krajská města jsou Pardubice (40 km západně) a Hradec Králové (45 km severozápadně).

Obec s rozlohou 302 ha leží ve výšce asi 350 m nad mořem, na návrší nad městem Choceň. Osada Hrádníky, patřící k obci, leží ve výšce asi 300 m nad mořem. Většina území obce se rozkládá na levé straně řeky Tichá Orlice na posledních výběžcích Českomoravské vysočiny. Na severní straně se kopcovité svahy sklání k Tiché Orlici, východní hranici tvoří prudké svahy, které jsou zalesněny. Jižní hranice leží v téměř rovinatém zalesněném terénu a západní hranice probíhá po vrcholu kopce nad Chocní. Územím obce protéká Ostrovecký potok, který v osadě Hrádníky ústí do Tiché Orlice.

Obec tvoří pouze jedno katastrální území, a to je rozčleněno na tři zastavěná území:

1. Kruhová návěs – původní zástavba kolem návsi
2. Draha – první část obce při příjezdu od Chocně, začala se stavět po první světové válce
3. Hrádníky – nacházejí se osamoceně od výše jmenovaných částí, a to v údolí u Tiché Orlice

Podíl orné půdy v obci na její celkové rozloze činí 38,4 %, ve srovnání s okolními obcemi i ORP je tento podíl nízký. Podíl lesní půdy činí 31,2 % a ve srovnání s okolními obcemi i ORP je spíše vyšší. Oba podíly jsou však téměř shodné s hodnotami za celou Českou republiku.

Historické souvislosti

Nejstarší doklady pobytu lidí na Choceňsku pocházejí z poslední doby ledové, tedy ze starší doby kamenné (tzv. mladého paleolitu, 25 000 – 10 000 let př. n. l.). Dokládají to ojedinělé nálezy pazourkových nástrojů v katastrálním území Zářecké Lhoty, které zde zanechali lovci na svých výpravách za zvěří. Toto místo je nejstarší lokalitou ústeckoorlického regionu, kde je doložen pobyt člověka.

Samotná obec Zářecká Lhota byla patrně založena na počátku nebo v průběhu 13. století.

Pravěká zajímavost – nález ptakoještěra

V roce 1880 byl v malém lomu v Loutovci u Zářecké Lhoty nalezen zajímavý objev – zkamenělé kůstky pravěkého praptáka. Nález pochází z druhohorních vrstev období svrchní křídly (cca 90 milionů let př. n. l.) a jde o neúplnou kostru přední končetiny (křídla) malého pterosauru (přechodný tvar mezi ptákem a ještěrem), který byl přezván na Ornitocheirus Hlavači. Celkově bylo objeveno šest kůstek o délce 42 cm.

Rozpětí křídel nalezeného zvířete činilo jen asi 1 – 1,5 m. Originál nálezu je v současnosti uložen v Národním muzeu v Praze.

Hradníky

Historicky se jedná o lokalitu na skalnatém opukovém ostrohu nad levým břehem Tiché Orlice a Ostroveckým potokem v nadmořské výšce cca 340 m n. m. – tzv. hradiště. Plocha hradiště byla poměrně rozsáhlá – 8,5 ha. Obvyklá plocha hradišť v této době bývala do 2 ha. Areál hradiště je přirozeně chráněn příkrými svahy, místy přímo vystupujícími zvětralými pilíři opukové skály. Severní strana nebyla skalami chráněna, proto zde byl vybudován val, který byl zničen hlavně orbou. Dnes je tato hrana osázena ovocnými stromy a jen terénní vlny naznačují zbytek opevnění. Tímto valem se původně do hradiště vstupovalo.

Severozápadní okraj hradiště je tvořen skalnatým hrotem ostrohu ve tvaru trojúhelníku s rozlohou asi 2 ha. Toto místo bylo ve 13. století upraveno zbudováním tvrze s hlubokým příkopem. Z tvrze se do dnešní doby dochovaly pouze terénní nerovnosti a nepatrné zbytky základů zdiva. V místě hlavního objektu tvrze v současnosti stojí chatka z roku 1938, která byla částečně postavena z materiálu z tvrze. Písemné prameny o tvrzi chybí. V místě bylo provedeno v 2. polovině 20. století několik povrchových i sondážních průzkumů.

V nedalekém okolí obce procházela v minulosti velmi důležitá obchodní stezka – Trstěnická stezka, která vedla z Chrudimi na Vrclav a Litomyšl a poté dále na Moravu. Od této hlavní trasy odbočovala vedlejší stezka, která přes Vračovice, Svatý Jiří, Zářeckou Lhotu, Loutovec a dále údolím Tiché Orlice směřovala k Hradci Králové. Protože procházela hustými tmavými lesy, byla nazvána „Černá stezka“.

Další historické souvislosti

Dnešní vzhled obce je z velké části ovlivněn provozovanou zemědělskou výrobou za posledních 100 let. V první polovině minulého století pracovalo téměř veškeré obyvatelstvo v zemědělství, a to na vlastní zemědělské půdě. Z této doby zůstal zachován vzhled většiny usedlostí. Ve druhé polovině minulého století začalo na této půdě hospodařit zemědělské družstvo. Zemědělská půda byla tedy v okolí obce zachována, pouze došlo ke sloučení pozemků do velkých polí.

Významnou roli pro rozvoj obce a mobilitu jejích občanů sehrálo v minulosti vybudování a modernizace blízké železniční tratě č. 10 (Praha – Kolín – Pardubice – Česká Třebová) s rychlíkovou zastávkou v Chocni, která umožňuje rychlou dopravu občanů obce do krajského města Pardubice, potažmo do hlavního města Prahy.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Obec Zářecká Lhota se sice řadí dle počtu obyvatel mezi malé obce ve srovnání s průměrnými obcemi ČR, ale trend demografického vývoje je v posledních deseti letech velmi příznivý a převyšuje i tak okolní obce či dokonce i města. V roce 2003 byl počet obyvatel 167, v roce 2012 už ale celkem 188 obyvatel, což znamená navýšení celkového počtu obyvatel za posledních 10 let téměř o 13 %. Počet obyvatel obce je ovlivněn více migrací než přirozenou měnou obyvatelstva. Z celkového počtu přistěhovaných je 90 %

tvořeno obyvateli do 40 let. Nejvíce se občané stěhují z důvodu koupě nemovitosti nebo její nové výstavby, dále z důvodu uzavření sňatku.

Zdroj informací: Evidence obyvatelstva obce

K 31. 12. 2012 žilo v obci 28 obyvatel ve věku nad 65 let, což je 14,8 % z celkového počtu obyvatel a 14 obyvatel nad 80 let. Ve věkové kategorii 55 – 64 let žilo v obci 25 obyvatel a ve věkové kategorii 45 – 54 let 21 obyvatel. Lidé v těchto posledních dvou kategoriích se v průběhu následujících 20 let stanou seniory, což může přinést změnu v poptávce po zdravotnických nebo sociálních službách.

Děti do 15 let bylo v obci celkem 34, z toho ve věkové skupině 0–6 let celkem 20 dětí a ve skupině 7–15 let celkem 14 dětí. Z toho vyplývá, že nejvíce dětí bylo v předškolním věku, což znamená vzhledem k absenci školských zařízení v obci, že musí do těchto zařízení každodenně dojíždět. Vývoj v počtu narozených dětí se do budoucna předpokládá radikálně nezměněný. Z údajů Sčítání lidí domů a bytů v roce 2011 vyplývá, že podíl dětí do 14 let činí 16,8 %, což je více než v celé ČR (14,7 %), podíl obyvatel ve věku 65 a více činí 16,2 %, stejně jako je podíl za ČR.

Většina dětí v současnosti dojíždí do mateřských a základních škol do Chocně, střední školy volí děti také velice často v okolních městech – Choceň, Vysoké Mýto, Litomyšl, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová. Totéž platí i o dojížděci do zaměstnání. Do relativně dobře dostupných krajských měst Pardubic a Hradce Králové dojíždí minimum obyvatel.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva obce patří mezi podprůměrné, nicméně i v této kategorii dochází k postupnému zlepšování. V roce 2001 žilo v obci 3,2 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním, což je nejnižší hodnota ve srovnání s okolními obcemi. V Pardubickém kraji činil tento podíl 5,8 % a v celé České republice 7,5 %. I z tohoto srovnání tedy vidíme, že podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel byl v obci nízký. V současné době však tento podíl v obci stoupl na 9,2 %, což odpovídá hodnotám za ORP, avšak podle údajů ze Sčítání lidí domů a bytů z roku 2011 tento podíl za průměr Pardubického kraje stoupl na 9,9 % a v ČR dokonce na 12,5 %.

Podle údajů SLDB 2011 se 22,4 % obyvatel přihlásilo jako věřící k nějaké církvi, což vysoce převyšuje hodnotu ČR, která činí 14 %. Podíl ekonomicky aktivních obyvatel činil 48,1 %, což je téměř stejná hodnota jako za ČR, která činí 48,7 %.

Sociální situace

V obci se nenacházejí žádné národnostní menšiny, sociálně slabí obyvatelé ani problémy s uživateli návykových látek.

Spolková činnost

V obci funguje pouze jeden spolek – Sbor dobrovolných hasičů (SDH), který má ale silnou členskou základnu složenou ze všech věkových skupin obyvatelstva – 36 členů, což tvoří téměř 20 % všech

obyvatel obce. SDH je financován z rozpočtu obce. Hasiči se v minulosti tradičně podíleli na dění v obci. Do 90. let 20. stol. prováděli roční preventivní požární prohlídky domů, každoročně organizovali sběry železného šrotu, podíleli se na přípravě Mezinárodního dne žen, Mezinárodního dne dětí, obecních zábav, pálení čarodějnic a na dalších akcích. V současné době organizují některé dlouhodobě zavedené akce a také další nové akce, které se zrodily převážně po roce 2000. Nemalou měrou se podíleli a i v současné době se dále podílejí na pracích provedených pro obec, dnes prováděných převážně formou brigád. Pravidelně se koná jarní brigáda – úklid pozemků, nátěry obecního majetku, příprava dříví apod. Hasiči vlastní požární stříkačku Stratílek z roku 1937, která byla místními dobrovolníky zrenovována a je plně funkční.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

V obci funguje několik soukromých podnikatelů, kteří však nezaměstnávají žádné zaměstnance nebo minimální počet (1–2 zaměstnanci) a živnost provozují doma. Většinu pozemků v katastru obce obhospodařuje Zemědělské obchodní družstvo Zálší, které zde provozuje jednu halu pro chov 180 kusů skotu. Pěstovanými plodinami jsou řepka olejka, kukuřice, vaječná, obilí. Průmyslové podniky se v obci nenachází, pouze malé řemeslné dílny (truhlářství, výroba hraček, zednictví apod.). Pozemkové reformy neproběhly, ani se nepřipravují. V budově Obecního úřadu funguje soukromá prodejna se smíšeným zbožím. Žádné další služby v obci nejsou, neboť jejich zbylé celé spektrum je velmi dostupné pro občany obce v nedaleké Chocni.

Obec nepatří mezi turistické cíle, tudíž zde cestovní ruch není významněji rozvíjen. Jediné možné turistické atraktivity představují tyto historické zajímavosti: osada Hrádníky, kde v minulosti stávala tvrz; lom, kde byl nalezen pravěký ptakoještěr nebo kaplička na návsi. Nenachází se zde ale žádné ubytovací ani stravovací zařízení nebo turistické infocentrum.

V budově Obecního úřadu je sál pro 60 osob, v centru se nachází dětské hřiště a antukové hřiště. Z nejbližšího města Choceň vede až na okraj obce cyklostezka, která ale však spíše slouží občanům pro dopravu za prací a do škol než turistům. Obec se snaží o získání dotace na navazující úsek cyklostezky vedoucí intravilánem obce. V osadě Hrádníky se nachází 11 chat (převážně pro sekundární bydlení), což je asi 18 % z celkového počtu domů v obci.

Trh práce

V roce 2008 byla nezaměstnanost v obci 2,86 %, v roce 2011 to už bylo 8,57 %, což je ale stále menší hodnota než hodnoty za ORP, kraj nebo stát. Polovina nezaměstnaných jsou evidováni na úřadu práce déle než 12 měsíců (tzv. dlouhodobá nezaměstnanost). Podle údajů SLDB v roce 2011 vyjíždí za prací 62,5 % obyvatel. Tento údaj vysoce převyšuje průměr za obce s ORP Vysoké Mýto, který činí 34,5 %, i údaj za celou ČR, který činí 24,8 %.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

V roce 1984 byly zahájeny práce na stavbě vodovodu na Drahách, do něhož byla voda přiváděna ze studny v Divině. V současné době využívá tuto studnu kolonie zahrádek na Kopaninách, jelikož od 90. let je voda do celé obce přiváděna ze Svatého Jiří. Při rekonstrukci rybníka v roce 2008 byl vybudován přepad ze studny, který je veden trubkou pod polem, vyústí v zadní části rybníka a jeho účelem je napájení rybníka. Studna i vodovod v části Draha zůstaly ve vlastnictví obce. V roce 2012 došlo k sepsání smlouvy o provozování vodovodu s Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.

V roce 1994–1995 byl vybudován nový vodovodní řád včetně přípojek pro původní část obce kolem návsi. Voda je do obce přiváděna z obce Svatý Jiří přes vodojem v Loučkách. Vodovod byl přiveden ke všem domům, ale není všemi občany využíván. Někteří používají vlastní studny. V části Draha je kapacita napojení na vodovod vyčerpána, proto již není možné se v této části na stávající vodovod napojit. Řešením by bylo vodovod v této části rekonstruovat.

První část svodu povrchových vod se budovala na Drahách v roce 1970 a 1971. Druhá část ve vsi se dělala postupně v průběhu 80. let. V roce 1988 se položily betonové trubky v Dolech a v roce 2000 se budovala kanalizace v části u rybníka. Ze dvou vyústění kanalizace se pravidelně 4x do roka odebírají vzorky a zkoumá se jejich složení.

V roce 2011 v rámci modernizace silnice byla položena nová kanalizace pod vozovku v úseku začínajícím nad trafostanicí a končícím napojením do hlavního řádu pod požárními nádržemi na návsi. Původní kanalizace v tomto úseku byla zrušena. Na novou kanalizaci byl vypracován projekt včetně stavby čistírny odpadních vod. Celkové náklady byly vyčísleny na 18 milionů Kč. Dotaci na stavbu obec neobdržela, vlastní zdroje v této výši nejsou k dispozici a úvěr v této výši je nedosažitelný, proto k realizaci zatím nedošlo. Nové rodinné domy se napojují do stávající kanalizace přes vlastní čistírny odpadních vod nebo jim bylo povoleno vsakování do pozemků.

Obec není plynofikována, ani se o plynofikaci neuvažuje vzhledem k požadovaným nákladům a nízkému zájmu občanů. Objekty jsou vytápěny vlastními zařízeními na tuhá paliva, některé elektrickou energií.

Dopravní infrastruktura

Obcí prochází komunikace II. třídy č. 315 z Chocně do Ústí nad Orlicí, která byla v letech 2011–2012 modernizována. Obec vlastní síť místních komunikací, které pravidelně udržuje. Většina místních komunikací je pokryta asfaltem. Nacházejí se zde dvě zastávky autobusů. Nájezd na nejbližší dálnici (D11) je vzdálený asi 40 km. Železnice prochází územím obce na severním okraji, ale není zde zřízena zastávka obce, nejbližší železniční stanice se nachází v Chocni (cca 2 km).

Podle sčítání dopravy v roce 2010 projíždělo obcí denně 1660 vozidel, z nichž 1388 bylo osobních, 244 nákladních a 28 jednostopých motorových. V dopravní špičce projelo obcí 163 vozidel za hodinu. Cyklistů projelo za den 59. Intenzita dopravy v obci v porovnání s rokem 2005, kdy proběhlo předešlé sčítání dopravy, zůstává téměř stejná.

Parkoviště ani samostatně stojící garáže se v obci nenacházejí vzhledem k tomu, že parkování je zajištěno na vlastních pozemcích. V současné době se obec potýká s absencí parkovacích míst u obecního úřadu a hřiště, která nejvíce chybí v případě konání kulturních a sportovních akcí.

Pro bezmotorovou dopravu zejména za prací a do škol je využívána cyklostezka vedoucí z obce do Chocně. První etapa stavby cyklostezky – úsek B v k. ú. Zářecká Lhota – 1. část je dlouhá 315 m. Byla realizována v roce 2008. V roce 2012 byla podána žádost o dotaci jak obcí Zářecká Lhota na úsek A, tak Městem Choceň na jeho katastrálním území. Obec Zářecká Lhota dotaci neobdržela. Město Choceň bylo v získání dotace úspěšné, proto v roce 2012 došlo ke stavbě cyklostezky na katastrálním území Choceň.

Dopravní obslužnost

Přímo obcí projíždějí autobusy, jejichž frekvence je nyní vyhovující jak ve všedních dnech, tak o víkendu. Do Vysokého Mýta (příslušné ORP) se občané dopraví přímými autobusovými spoji, popřípadě s jedním přestupem v Chocni nebo po železnici z Chocně. Do krajského města Pardubice se lze dopravit vlakem ze železniční stanice v Chocni. Převážná doba je vyhovující (20 – 40 minut dle typu vlaku).

5. Vybavenost obce

Bydlení

V obci se nachází 55 budov s číslem popisným, 12 budov s číslem evidenčním, které slouží k individuální rekreaci a 11 rozestavěných rodinných domů. Všechny 55 domů je trvale obýváno. V obci se nenacházejí nájemní byty. V posledních 10 letech bylo přiřazeno 5 čísel popisných nově postaveným rodinným domům. O výstavbu rodinných domů je v obci zájem. Snahou obce bylo v minulých letech vytvořit plochu pro stavbu rodinných domů, nepodařilo se však vykoupit všechny potřebné pozemky. Výstavba rodinných domů tedy probíhá na soukromých pozemcích spíše nekoordinovaným způsobem, které stavitelé buď již delší dobu vlastní, nebo se jim je podařilo odkoupit od původních majitelů. V obci se nenachází žádné sociální bydlení, je však dostupné v Chocni.

Školství a vzdělávání

Vzhledem k počtu dětí a blízkosti města se školskými zařízeními obec nezřizuje mateřskou ani základní školu. V základních školách jsou v Chocni děti umísťováni bez problémů, v mateřských školách však není dostatek volných míst. Nejvíce navštěvované střední školy jsou v Chocni, Vysokém Mýtě, Ústí nad Orlicí, České Třebové a Litomyšli.

Zdravotnictví

V obci nejsou žádná zdravotnická zařízení. Nejbližší lékaři jsou v Chocni, kde jsou zastoupena téměř všechna potřebná zaměření. Nejbližší nemocnice jsou v Ústí nad Orlicí a Litomyšli. Záchraná služba splňuje legislativně stanovenou maximální dobu dojezdu 20 minut.

Sociální péče

V obci se nenacházejí žádná zařízení sociálních služeb, občané mohou využít zařízení v Chocni, která však mají malou kapacitu. Obec nemá komunitní plán sociálních služeb. V budově obecního úřadu je umístěna výdejna obědů, které se sem dováží ze ZOD Zálší.

Kultura

Ve středu obce je umístěna budova obecního úřadu se sálem asi pro 60 lidí, který pro většinu konaných akcí vyhovuje. Dále je zde i místnost pro knihovnu. V okolních městech se nacházejí dostupná kulturní zařízení s pestrou nabídkou kulturních akcí. Kulturní památka se nachází na návsi obce – kaplička z konce 19. století.

V současnosti se v obci Zářecká Lhota pořádá pravidelně několik významných kulturních a sportovních akcí:

Lhotecký bál je hojně navštěvovanou akcí pořádanou ve spolupráci s hasiči. Jeho dlouholetá tradice byla po revoluci na několik let přerušena.

Na jaře každého roku se asi po dvacetileté pauze obnovilo konání dětského karnevalu, které se pravidelně konalo od roku 1970. Pro děti jsou vždy připraveny soutěže a samozřejmě vyhlášení nejlepší masky.

Pálení čarodějnic je již tradiční akcí pořádanou desítky let. K pálení ohně docházelo na Kamenci, Kopanině, v Divině. Po výstavbě hasičské zbrojnice se hranice k opékání buřtů staví zde. Od roku 2007 se při této příležitosti staví májka.

Den matek je také zavedenou a dobrou tradicí. Děti připravují pásmo písniček a scének pro své maminky a babičky, které kdysi stejným způsobem připravovaly podobná pásma pro své rodiče, tehdy ještě na MDŽ. Tehdy se po vystoupení dětí ještě tancovalo až přes půlnoc a obvykle byla po celý večer dámská volenka.

Cyklistické závody MTB cross, okruhy Choceňsko – Zářeco Lhotské pořádané koncem května ve spolupráci s Josefem Voleským přilákají vždy sportovce z okolí i vzdálenějších míst. Trať v délce 6,4 km vede kolem obce a jede se celkem 4x.

Den dětí je akce určená nejmenším občanům obce a má rovněž dlouholetou tradici. Pro děti bývají připraveny soutěže nebo výlet.

Na počátku léta se pořádá otevírání plavební sezóny. Děti s rodiči se sejdou u rybníka, kde se mohou plovat na lodičce, dostanou sladké dobroty a za pěkného počasí se mohou i koupat. Koncem léta se pak pořádá ukončení plavební sezóny, kdy se děti opět vozí na lodičkách a navíc jsou připraveny soutěže s pohádkovými postavami.

Před začátkem prázdnin hasiči pořádají turnaj v minikopané, kterého se účastní nejen lhotečtí hráči.

Konec prázdnin je věnován dětem k rozptýlení myšlenek na školu. Mládežníci z obce připravují putování po lhotecké přírodě spojené s plněním úkolů a samozřejmě spoustou odměn.

Na přátelském posezení pro důchodce většinou také vystoupí děti a poté je připraven další program jako je hudba nebo přednáška.

Dvakrát do roka jsou na rybníku pořádány rybářské závody pro místní a přátele.

Na Štědrý den se sousedé schází k odpolednímu zpívání vánočních koled v kapličce, kde si příjemně zpestří sváteční den.

Sport a tělovýchova

Obec je vybavena sportovní infrastrukturou, která odpovídá běžnému standardu této velikostní úrovně obce. V centru obce se nachází areál s dětským hřištěm a hřištěm s antukou, které je možné využívat ke hře tenisu, nohejbalu a dalších kolektivních sportů. V areálu je zázemí se sociálním zařízením a možností občerstvení. Zde se pravidelně pořádají sportovní zápasy, které jsou hojně navštěvované místními i okolními diváky i účastníky. Každoročně se koná cyklistický závod na a také Rychtaříkova šlapka – hromadný cyklistický výlet.

V zimní sezóně 2009/2010 byl založen hokejový klub HC Hasiči Zářecká Lhota, který se účastní zápasů Městské hokejové ligy v Chocni. Počet hráčů v jednotlivých sezónách se pohybuje kolem 20. Zápasy se odehrávají na zimním stadionu v Chocni.

Na bývalé skládce v Kravském Dolci byla vybudována motocrosová trať hlavně pro místní zájemce.

V nedaleké Chocni se nachází mnoho dalších venkovních i krytých hřišť pro jednotlivé druhy sportu, sportovních zařízení a zároveň i mnoho sportovních oddílů.

6. Životní prostředí

Složky životního prostředí

Nenacházejí se zde žádné složky životního prostředí, které jsou ohroženy znečištěním. Jedinou možnou hrozbou je eroze půdy z polí a přívalové deště, které shromáždí velké množství vody na těchto obnažených polích. Jedná se hlavně o pole na jižní straně obce, které se svažují k zastavěné části obce a přímo na ní navazují.

Ochrana životního prostředí

Do území obce zasahuje Přírodní park Orlice, který byl vyhlášen v roce 1996. Jeho posláním je zachovat typický ráz krajiny s významnými a estetickými hodnotami. Jeho součástí je přírodní rezervace Hemže – Mýtkov, jejíž rozloha činí 29,21 ha. Nachází se na katastrálním území Hemží, Zářecké Lhoty, Mostku, Brandýsa nad Orlicí a Chocně. Do katastru Zářecké Lhoty zasahuje okrajově na jeho severní části. Rezervaci tvoří jižní svahy nad řekou se suťovými lesy na opukových výběžcích a bohatým výskytem hajní květeny, měkkýšů a obojživelníků v přilehlých slepých ramenech řeky Tiché Orlice. Ochranné pásmo se nachází do 50 m od hranic po celém obvodu území.

Obec doposud nezaznamenala překážky ve svém rozvoji, které by mohli být způsobené existencí a limity chráněných území na území obce.

Odpadové hospodářství

Svoz domovního odpadu je smluvně zajištěn firmou Ekola České Libchavy. Svozové dny jsou určeny podle svozového plánu jednou za 14 dní. V obci také probíhá recyklace vybraného odpadu – plasty (1x za měsíc), sklo (4x za rok) a papír (dle potřeby). Dvakrát do roka se v obci koná také svoz nebezpečného odpadu. Poplatek za odpad je v roce 2013 vybírán ve výši 300 Kč na obyvatele, který však zcela nepokrývá náklady na svoz a likvidaci odpadů, tudíž bude v budoucnu nutné tuto problematiku řešit. Ve srovnání s okolními obcemi je tento poplatek v současnosti nejnižší.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec díky své malé velikosti tvoří pouze základní typ obce – obec I. stupně. Díky tomu obec dále administrativně spadá pod Choceň (obec. II. stupně) a Vysoké Mýto (obec III. stupně).

Všichni volení zástupci (7 zastupitelů) obce jsou neuvolnění. Obec zaměstnává pouze jednoho zaměstnance na zkrácený úvazek (účetní obce) a nemá zřízeny žádné jiné organizace. Obec pro jiné obce nevykonává žádné činnosti.

Hospodaření obce

V posledních pěti letech byl rozpočet obce vždy přebytkový a v průměru se pohyboval okolo 1,3 mil. korun. Podíl běžných výdajů na celkových příjmech obce činí 50 %.

Obec je vedle toho dlouhodobě velmi aktivní při získávání dalších finančních zdrojů (zejména u nenárokových dotací) než jen těch, které jí dle rozpočtového určení daní každoročně přichází ze státního rozpočtu. Za posledních 10 let například obec získala více než 6 mil. korun na dotacích od různých subjektů.

Obec vlastní budovu obecního úřadu, hasičskou zbrojnici a kapličku, které se snaží průběžně opravovat. Jejich stav je v současnosti vyhovující. Sál obecního úřadu a klubovna při hasičské zbrojnici jsou krátkodobě pronajímány zejména k soukromým oslavám. Hlavní cíl obce ale je, aby vlastněné budovy sloužily zejména občanům obce, tzn. veřejným účelům.

Bezpečnost

Prevence kriminality není v obci řešena. Přestupková komise v obci také není zřízena, tuto činnost pro obec vykonává Město Choceň. Nejbližší hasičský záchranný sbor a oddělení policie se nachází v Chocni. Způsob varování a předcházení povodním je zpracován v Povodňovém plánu obce Zářecká Lhota z roku 2005.

Vnější vztahy a vazby

V roce 2001 se obec stala členem Mikroregionu Vysokomýtsko, což je dobrovolný svazek 28 obcí z okolí Vysokého Mýta. Jeho cílem je podpora společných aktivit členských obcí. Velice úspěšnou akcí pořádanou tímto svazkem je ples Mikroregionu Vysokomýtsko, který se koná pravidelně každý rok v listopadu v některé z členských obcí. Občané Zářecké Lhoty se pravidelně této kulturní akce hojně účastní. Obec Zářecká Lhota využila získání dotace ve spolupráci s Mikroregionem Vysokomýtsko. Jednalo se o opravu křížku, kapličky a sportoviště.

V dubnu roku 2008 poskytla obec Zářecká Lhota své katastrální území pro působnost Místní akční skupiny Nad Orlicí, členem však není. MAS Nad Orlicí je obecně prospěšná společnost, která sdružuje venkovské podnikatele, hospodáře, spolky a obce s cílem dosáhnout lepšího rozvoje venkova v kraji tří Orlic. Prostřednictvím této MAS může obec, podnikatelé, občanská sdružení a další subjekty z obce Zářecká Lhota získat dotace na své projekty. Obecní úřad proto pravidelně zveřejňuje dotační výzvy podnikatelům a neziskovým organizacím ve spolupráci s touto Místní akční skupinou. Samotná obec

prostřednictvím MAS realizovala projekt opravy kapličky v roce 2010.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Velmi důležité východisko pro navrhované budoucí rozvojové aktivity v obci představují různé limity jejího rozvoje, jejichž příčina může být velmi různorodá – od územně plánovacích dokumentů obce či vyššího územního celku (např. kraje), přes různě lokalizované stavby v okolí obce až po konkrétní situaci v dílčích lokalitách samotné obce.

V obci Zářecká Lhota se vyskytuje několik takových limitů budoucího rozvoje, které mají různou významnost.

Asi tím nejvýznamnějším se v současnosti jeví rozsah vymezených ploch pro bydlení v územním plánu obce. Plochy pro bydlení jsou v současném územním plánu obce dimenzovány pro budoucí zvýšení počtu obyvatel obce až na trojnásobek, což je hodnota, kterou si dle výsledků dotazníkového šetření v rámci tvorby PRO drtivá většina obyvatel obce nepřeje. Navíc se jedná o plochy, které nejsou většinou ve vlastnictví obce, a pokud k tomu přidáme atraktivní polohu obce v bezprostředním zázemí města Choceň a ekonomické oživení, tak existuje významné riziko budoucí nekoordinované zástavby v obci.

Další limity, které se dotýkají obce, již nenabývají takových vlivů. Ze zamýšlených staveb lze jmenovat uvažovanou přestavbu úseku železniční trati Choceň – Brandýs nad Orlicí, u kterého je nutné počítat i příslušným bezpečnostním koridorem. To může mít částečný vliv na sever katastru obce. Různé významné stavby bývají také součástí závazných územně plánovacích dokumentů vyšších územních celků (např. Zásady územního rozvoje Pardubického kraje, 2010).

Mezi další limity budoucího rozvoje mohou patřit i různé stavby či jevy, které například převážně existují spíše v zázemí obce nebo se jí jen dotýkají, ale mají na ní určitý vliv. Takovým příkladem může například být Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). Obce Zářecká Lhota se dotýká například CHOPAV Východočeská křída. Dále se na části území obce vyskytuje zátopové území řeky Tiché Orlice, což může významně ovlivnit budoucí výstavbu v této severní části obce apod. Okolo řeky je také vyhlášen Přírodní park Orlice, který má své regule. Významnějším limitem nebo spíše ohrožením se v posledních letech také ukazuje způsob zemědělského hospodaření na katastru obce a jejich sousedů, kdy dochází k nadměrné erozi půdy, jejíž důsledky způsobují i občasné škody na majetku obyvatel obce.

Každé území má své limity rozvoje různého rozsahu. Konkrétní přehled všech těchto limitů obce Zářecké Lhota je uveden v územním plánu obce. K těmto limitům je potřebné přihlížet při formulování návrhové části PRO zejména u plánování již konkrétních rozvojových aktivit, a proto patří mezi významná východiska budoucího rozvoje obce.

Je také důležité, aby budoucí PRO respektoval hlavní směry strategické dokumenty vyšších územních celků – kraje a státu (např. Program rozvoje Pardubického kraje 2012–2016 nebo Strategii regionálního rozvoje České republiky 2014–2020).

SWOT analýza

Silné stránky

- **Nízká nezaměstnanost**
- **Absence velkých průmyslových podniků**
- **Rychlá (2 km), snadná (pěšky, na kole, autem, autobusem) a bezpečná (nový povrch komunikace, cyklostezka na začátku katastru obce) dostupnost spádového města Choceň**

- Blízkost železničního uzlu a tím i snadná dostupnost krajského města veřejnou dopravou
- Bezpečná bezmotorová doprava do zázemí spádového města - cyklostezka
- Klidné místo k bydlení v zázemí města
- Dostupnost základních potravin v obci
- Kvalitní životní prostředí a okolní krajina v obci a jejím okolí
- Důvěra občanů ve vedení obce, které s nimi komunikuje, obrací se na ně, má o ně zájem
- Dobrá dosažitelnost řady větších měst
- Zavedený kulturní život a akce v obci
- Vybudované zázemí pro děti
- Zázemí pro sportovní a kulturní akce
- Dlouhodobé zvyšování počtu obyvatel obce
- Dobré vztahy mezi sousedy, lidé se dobře znají a pomáhají si

Slabé stránky

- Chybějící veřejné osvětlení v určitých částech obce
- Téměř žádná nabídka pracovních příležitostí přímo v obci
- Malá informovanost o aktivitách místních podnikatelů - jejich existence a činnosti
- Absence parkovacích ploch u Obecního úřadu a hřiště
- Kapacita vodovodu v části Draha vyčerpána
- Obci chybí kanalizace
- Rychlost dopravy přes obec
- Absence většího počtu zájmových sdružení
- Nekoordinovaná výstavba v obci
- Nepřipravené plochy pro bydlení
- Lavičky, informační tabule u cyklostezky
- Eroze půdy (zejména v jižní části katastru obce) a občasné záplavy (u říčního toku Tiché Orlice)
- Předimenzovaný územní plán
- Nedostatečné zázemí, pokud se obec rozroste
- Absence školských a zdravotnických zařízení

Příležitosti

- Další rozvoj komplexní nabídky ve městě Choceň (pracovní příležitosti, veřejné služby, komerční služby atd.)
- Rozvoj celého regionu prostřednictvím působení místní akční skupiny a svazku obcí
- Obnovení zacílení národní regionální politiky na obce a mikroregiony jako důležité aktéry rozvoje území
- Rozvoj a podpora spolupráce s okolními obcemi
- Zlepšení dopravního napojení celého regionu prostřednictvím nově vybudované silniční komunikace R35 (vzdálenost od obce 10 km)
- Široká podpora rozvoje malého a středního podnikání na jednotlivých územních úrovních České republiky
- Podpora aplikace celosvětových trendů v oblasti udržitelného rozvoje a hospodaření v krajině
- V budoucím období využití finančních prostředků nejen z Evropské unie, ale také ze státní a krajské úrovně pro rozvoj regionů

Hrozby

- Dlouhodobé pokračování ekonomické recese

- **Nevhodný způsob obdělávání půdy v okolních katastrech obcí způsobující erozi půdy**
- **Nevhodně nastavená sociální a rodinná politika státu (demografický úbytek, stárnutí populace...)**
- **Snížení nebo zúžení finanční podpory z EU, od státu či Pardubického kraje**
- **Významné zesílení suburbanizačních trendů v oblasti bydlení, které vyvolávají tlak na intenzivní a nekoordinovanou výstavbu**
- **Zvyšující se frekvence výskytu negativních jevů počasí (bleskové povodně, vichřice...)**
- **Další odkládání modernizace železničního koridoru a zejména výstavby rychlostní komunikace R35**
- **Významný zásah do krajinného rázu v případě realizace kanálu Dunaj-Odra-Labe využívající říční tok Tiché Orlice**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti obce, o tom, jak se bude obec měnit a zlepšovat. Vize je tzv. „směrovkou“ rozvoje a zároveň představuje cílový stav obce.

Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části (části A.1 + A.2) a také na základě jednání pracovní skupiny. Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru, neboť časový horizont vize obce Zářecká Lhota je definován na období 20 let, tzn. do roku 2033.

STRATEGICKÁ VIZE OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA JE DEFINOVÁNA TAKTO:

Obec Zářecká Lhota je klidným místem pro bydlení v zázemí města Choceň, které má dostupné služby i pro naše obyvatele. Obec nabízí dostatečný kulturní život pro všechny věkové kategorie obyvatel a průběžně zajišťuje obnovu a uchování okolní přírody pro další generace.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl : „1) Vytvořit podmínky pro klidné bydlení v kvalitní krajině a zdravém životním prostředí“

Opatření : „Opatření 1.1: Koordinace výstavby“ Územní plán – úkol pro nové zastupitelstvo nebo v případě potřeby opět hlasovat o snížení ploch k bydlení v územním plánu (Současný územní plán neumožňuje výraznější regulaci výstavby v obci a naopak umožňuje nárůst obyvatel až na 600, ale většina obyvatel dle dotazníkového šetření si představuje jako ideální obec o 300 obyvatelích. Z tohoto pohledu se nabízí prostor pro změnu územního plánu.)				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Územní plán“ Názory na změnu územního plánu se velice různí, viz opatření	2014 - 2020	obec	0	Externí
Opatření : „Opatření 1.2: Podpora péče o životní prostředí“ Eroze půdy – na základě studie proveditelnosti protipovodňových opatření (zpracovává Mikroregion Vysokomýtsko i pro naši obec) vyvolat jednání s vlastníky pozemků a ZOD Rybník – údržba Lesy obce – zachovat pěkný stav lesů, udržet samostatnost v hospodaření, oprava cest Zeleň – údržba travních ploch				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Jednání s vlastníky pozemků a ZOD“	2014 - 2014	zastupitelstvo	0	Vlastní
— „Zpracování projektové dokumentace na protipovodňová opatření + realizace“ Eroze půdy	2020 - 2020	zastupitelstvo		Externí
— „Údržba rybníku“ Sekání, čištění, provoz, zarybnění (od roku 2015)	2014 - 2020	správce rybníka		Vlastní
— „Péče o čisté ovzduší“ Osvěta, výměna starých kotlů, údržba komínů	2014 - 2020	zastupitelstvo	0	Vlastní

— „Údržba lesů” Pěstební činnost, oprava lesních cest	2014 - 2020 zastupitelstvo	Vlastní
— „Údržba travnatých ploch” Sekání, nákup nové techniky 80 000,- Kč	2014 - 2020 obec, spolky	Vlastní

Cíl : „2) Udržet kvalitu infrastruktury v souvislosti s výstavbou v obci a přispívat ke zlepšování stavu veřejného prostranství a obecních budov a zařízení”

Opatření : „Opatření 2.1: Údržba, rekonstrukce a budování dopravní infrastruktury”

Údržba místních komunikací – stanovit priority oprav komunikací
Cyklostezka – vybudovat cyklostezku obcí do zatáčky a od zatáčky po místní komunikaci k hřišti
vybudovat chodník nebo cyklostezku
Parkoviště – u obecního úřadu a u hřiště

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Údržba místních komunikací” Opravy, zimní údržba	2014 - 2020	zastupitelstvo		Externí
— „Cyklostezka” od rybníku do zatáčky	2014 - 2014	zastupitelstvo		Externí
— „Cyklostezka nebo chodník” od zatáčky na konec obce	2020 - 2020	zastupitelstvo		Externí
— „Parkoviště u hřiště”	2017 - 2017	zastupitelstvo		Externí
— „Kontejnerová plocha”	2015 - 2015	zastupitelstvo		Externí

Opatření : „Opatření 2.2: Údržba, rekonstrukce a budování technické infrastruktury”

Kanalizace – vybudovat trativody stávající smíšené kanalizace pod Brožkovými a v Loutovci. Podle legislativy a dotačních možností řešit splaškovou kanalizaci.
Vodovod – Draha zokruhování
Veřejné osvětlení – zahuštění sítě, zasíťovat nové lokality, výhledově v souvislosti s poklesem cen rekonstruovat (LED), osvětlení cyklostezky

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Kanalizace” Vybudovat trativody stávající smíšené kanalizace pod Brožkovými a v Loutovci	2020 - 2020	zastupitelstvo		Externí
— „Kanalizace” Podle legislativy a možností obce řešit splaškovou kanalizaci	2020 - 2020	zastupitelstvo		Externí
— „Veřejné osvětlení” Zahuštění sítě, zasíťování nových lokalit	2018 - 2018	zastupitelstvo		Externí
— „Vodovod” Draha – zokruhovat nebo zesílit stávající vedení	2020 - 2020	zastupitelstvo		Externí

Opatření : „Opatření 2.3 Komplexní péče o rozvoj obecního majetku a veřejných prostranství”

Údržba budovy obecního úřadu, kapličky, hasičské zbrojnice dle aktuálního stavu, nyní vše opraveno, výhledově výměna oken v klubovně. Hřiště – plot, podklady u dětských atrakcí, údržba atrakcí, nové pískoviště
Doprovodná architektura v krajině (lavičky na autobusové zastávce ve vsi, na hřišti a u rybníka, altánek u rybníka a na návsi, informační tabule jednotlivě nebo naučná stezka – u rybníka pověsti k místu, v Loutovci ptakoještěř, v Hrádníkách tvrz)

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Údržba obecních budov”	2014 - 2020	zastupitelstvo		Vlastní
— „Výměna oken na klubovně”	2020 - 2020	SDH		Vlastní
— „Hřiště plot”	2019 - 2019	SDH		Vlastní
— „Hřiště – podklady dětských atrakcí”	2018 - 2018	SDH		Vlastní
— „Hřiště – údržba atrakcí”	2014 - 2020	SDH		Vlastní
— „Hřiště – nové pískoviště”	2018 - 2018	SDH		Vlastní

— „Altánek u rybníka”	2017 - 2017 zastupitelstvo	Externí
— „Altánek na návsi”	2017 - 2017 zastupitelstvo	Externí
— „Informační tabule u rybníka, na návsi, ptakoještěř, tvrz”	2015 - 2015 starosta	Vlastní
— „Výkup pozemků na veřejná prostranství”	2015 - 2015 zastupitelstvo	Vlastní

Vzhledem k nárůstu obyvatel obce je třeba hledat nové pozemky pro veřejná prostranství (vedle hřiště, návěs)

Cíl : „3) Rozvinout současný rozsah společenského života obce”

Opatření : „Opatření 3.1 Podpora a budování volnočasových aktivit v obci”

Podpora a udržení stávajících společenských akcí Umožnit zavedení nových společenských akcí (podzimní měsíce, společný zájezd do divadla, exkurze) Podpora práce s dětmi (rybářství, tenis, fotbal, hasiči) – zavedení nových aktivit pro děti nebo spolupráce s okolními obcemi – společný odvoz dětí na aktivity v okolí

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Podpora stávajících akcí”	2014 - 2020	předseda kulturní komise		Vlastní
— „Nové společenské akce”	2014 - 2020	předseda kulturní komise		Vlastní
— „Podpora práce s dětmi”	2014 - 2020	předseda kulturní komise		Vlastní

Vyhledat nové vedoucí kroužků

Cíl : „4) Zintenzivnit vnitřní a vnější vztahy obce”

Opatření : „Opatření 4.1: Rozvíjet informovanost v obci”

Webové stránky Vývěsky obce Tiskové informace – do každé schránky Emailová informovanost – udržet Informační setkání s občany, spolky, podnikateli

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Informovanost obyvatel”	- 2020	zastupitelstvo		Vlastní

Informace na vývěškách, tiskové informace do každé domácnosti, emailová informovanost

Opatření : „Opatření 4.2: Podpora rozvoje jednotlivých subjektů v obci”

Finanční podpora rozvoje SDH, případně dalších organizovaných spolků, které vzniknou Obchod v obci – udržet obchod v obci Metodická pomoc a poradenství subjektům (občané, podnikatelé, spolky) v obci – přes místní akční skupinu Informovat v tisku a na vývěškách o dotačních možnostech a nabídkách zaměstnání

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Podpora SDH”	2014 - 2020	zastupitelstvo		Externí
Podpora spolku a jeho vybavenosti (auto 2014 – 16)				
— „Obchod v obci”	2014 - 2020	zastupitelstvo		Vlastní
Udržet				
— „Poradenství subjektům”	2014 - 2020	zastupitelstvo	0	Vlastní
— „Informovat o dotacích, zaměstnání”	2014 - 2020	zastupitelstvo	0	Vlastní

Opatření : „Opatření 4.3: Podpořit aktivnější spolupráci s okolím”

Spolupráce a členství v místní akční skupině Spolupráce s Mikroregionem Vysokomýtsko Spolupráce s okolními obcemi Budování vztahů s městem Choceň

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
--	---------	-------------	-------------------	-------------------

B.3 Podpora realizace programu